

Granskning av delårsrapport 2019

Hylte kommun

Projektledare Rebecca Lindström

Projektmedarbetare Emelie Johansson

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1.	Bakgrund	3
1.2.	Syfte och Revisionsfrågor	3
1.3.	Revisionskriterier	3
1.4.	Avgränsning och metod	3
2.	lakttagelser och bedömningar	5
2.1.	Lagens krav och god redovisningssed	5
2.1.1.	lakttagelser	5
2.1.2.	Bedömning	7
2.2.	God ekonomisk hushållning	7
2.2.1.	lakttagelser	8
2.2.2.	Bedömning	9
3.	Bedömningar utifrån revisionsfrågor	10

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2019-01-01 – 2019-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten med några undantag är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Avvikelse mot lag och god sed sker avseende kommunens hantering av schablonersättningen (2010:1122) för introduktion och etablering av nyanlända, fordran på Migrationsverket har bokförts felaktigt samt avvikelser gällande avsättning för deponin och omstruktureringskostnader.

Kommunstyrelsen gör bedömningen i delårsrapporten att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2019 med hänvisning till beslut i fullmäktige om disponering från RUR. Vi bedömer att detta beslut inte är i enlighet med lagstiftningen eller kommunfullmäktiges egna regler för disponering av RUR.

Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall inte är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2019.

Kommunstyrelsen lämnar en sammanfattande bedömning på delårsbasis avseende den samlade måluppfyllelsen när det gäller de finansiella målen och verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning. Den samlade bedömningen är att kommunen inte uppfyller kraven på en god ekonomisk hushållning.

Vi rekommenderar likt tidigare år att kommunstyrelsen säkerställer att samtliga mål bedöms och utvärderas i delårsrapporten, vidare att åtgärder vidtas i verksamheten och realiserar gällande de mål som inte bedöms uppfyllas. Vidare ska en bedömning av måluppfyllelsen göras på helårsbasis, vi rekommenderar kommunstyrelsen att tillse att så görs i delårsboks slutet.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

1.2. Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

1.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R17, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

1.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten per 2019-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,
- hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och

omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionsred i övrigt har.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till delårsrapport som presenterades 2019-10-02. Den granskade delårsrapporten fastställdes av kommunstyrelsen 2019-10-08 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2019-10-24.

Rapportens innehåll har sakgranskats av tillförordnad ekonomichef och redovisningsekonom.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1. Lagens krav och god redovisningssed

2.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till -14 mnkr.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättats.

Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån god ekonomisk hushållning beskrivs.

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs. Det prognostiserade resultatet uppgår till -20,5 mnkr vilket är -9,4 mnkr sämre än budgeterat.

Balanskravsresultatet och resultatutjämningsreserv (RUR)

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas. Kommunstyrelsen gör bedömningen i delårsrapporten att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2019, med hänvisning till nedanstående beslut.

Kommunfullmäktige beslutade 2019-05-02 § 53 att utöka barn- och utbildningsnämndens ram med 7 mnkr för IFO barn och unga, finansieringen beslutades ske via kommunfullmäktiges reserv för år 2019. Vidare beslutade fullmäktige att utöka barn- och ungdomsnämndens ram med 26,5 mnkr och att finansieringen ska ske genom minskning av det egna kapitalet. Fullmäktige beslutade att detta ska ske genom ett ianspråktagande av kommunens resultatutjämningsreserv vid bokslutet 2019. I delårsrapporten anges att 20,6 mnkr kommer att disponeras från RUR.

Det finns en möjlighet, enligt kommunallagen, att upprätta en budget i obalans om det föreligger synnerliga skäl. I regeringens proposition om God ekonomisk hushållning (prop.2003/04:105) anges möjligheten att åberopa synnerliga skäl om en kommun eller ett landsting med en stark finansiell ställning ges möjlighet att upprätta en budget som inte är i balans. En finansiell analys som uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning ska ligga till grund för en sådan minskning av det egna kapitalet. För att ett uttag av det egna kapitalet inte ska bryta mot kravet på god ekonomisk hushållning skall det bland annat finnas eget kapital som täcker hela pensionsåtagandet, även den del som redovisas som en ansvarsförbindelse. Därutöver ska det finnas en buffert med realiserbara tillgångar som kan användas för delfinansiering av framtida investeringar. När dessa delar är täckta måste kommunens eller landstingets egna förutsättningar definieras utifrån skuldsättning, riskexponering och penningflöde.

Enligt kommunallagen får kommuner och landsting till en resultatutjämningsreserv reservera medel som får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När det är tillåtet att disponera medel från RUR är inte exakt definierat i lagstiftningen.

I Hylte kommuns riktlinjer för hantering av resultatutjämningsreserven, beslutade av kommunfullmäktige (2013-10-03), anges att reserven är avsedd att utjämna normala svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna, med syfte att täcka vikande skatteunderlag vid befarad eller konstaterad

lågkonjunktur. Disposition av RUR ska inte ske för att täcka underskott som uppkommit av andra skäl, till exempel att nämnderna inte hållit tilldelad budgetram. Disposition får inte heller ske för att täcka ett underskott som uppkommit till följd av underlåtenhet att anpassa verksamheten till förändringar av de långsiktiga skatteintäkterna eller förändringar i verksamhetens demografiska målgrupper. Åtgärder måste vidtas för att anpassa kostnader då förändringarna bedöms vara mer än ett år. Bedömning av när det är hög- eller lågkonjunktur, görs genom att väga skatteunderlagsutvecklingen för budgetåret/bokslutsåret mot det genomsnittliga utfallet för de senaste 10 åren. Är prognosen/utfallet för året under genomsnittet av skatteunderlagsutvecklingen de senaste 10 åren ska det ses som lågkonjunktur och är det över ska det ses som högkonjunktur. I nedan tabell anges den senaste prognosen för skatteunderlagsutvecklingen.

Tabell. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling. Förändring i procent per år från SKL:s cirkulär 19:35.

	2018	2019	2020	2021	2022
Snitt 10 år	3,9	3,8	4,1	4,1	3,9
Årlig ökning	4,3	3,8	3,1	3,0	3,7
Differens	0,4	0,0	-1,0	-1,1	-0,2

Nämndernas resultat och prognos

Nämnderna redovisar en samlad budgetavvikelse för delåret på -18,3 mnkr, för år 2019 prognostiseras en budgetavvikelse på -21,4 mnkr. De största avvikelserna finns inom samhällsbyggnadsnämnden, arbets- och näringslivsnämnden och barn- och ungdomsnämnden.

Arbets- och näringslivsnämnden beskriver i rapporten att avvikelsen till stor del härleds till individ- och familjeomsorgen avseende placeringar och ekonomiskt bistånd.

För år 2019 har barn- och ungdomsnämnden erhållit en budgetförstärkning på 35,7 mnkr och har därmed en budget på 346,3 mnkr. Det innebär en ökad ram jämfört med föregående år på 27,9 mnkr (8,8 %). För år 2019 prognostiserar barn- och ungdomsnämnden med en negativ budgetavvikelse på -17,8 mnkr (-42,3, 2018 och -3,9 mnkr, 2017). En ökande kostnadsutveckling påvisas i delårsresultatet på 4 % jämfört med samma period föregående år. Till stor del beror avvikelserna på institutionsplaceringar, gymnasieskolans verksamheter, grundskolan och minskade migrationsintäkter. Omställningsarbetet för att komma i budget i balans har inte fullt ut fått planerad effekt.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkning samt de noter som krävs enligt RKR:s rekommendation R17. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med rekommendationen. Kommunen upprättar även sammanställd redovisning. En samlad, översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet finns i delårsrapporten.

Vid granskningen av periodens resultat- och balansräkning för kommunen har följande väsentliga avvikelser noterats:

- I samband med granskning av delårsbokslutet har uppbokning mot eget kapital identifierats om 2,6 mnkr. Uppbokningen avser fordringar från tidigare år på Migrationsverket där beslut om avslag fattats under år 2019. De fordringar som hänförs till avslaget ska därmed hanteras via resultaträkningen.
- Hylte kommun gör bedömningen att schablonersättningen (2010:1122) för introduktion och etablering av nyanlända ska gälla under en treårsperiod. Hylte kommun har under ett antal år bokfört ersättningarna som en kortfristig skuld i balansräkningen och intäktsför bidragen

då kostnader uppstår i verksamheten. Enligt rekommendation 18 samt R2 och information om redovisning av statsbidrag från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) ska schablonersättningen redovisas som intäkt samma år som utbetalning sker. I balansräkningen uppgår denna post till 19,1 mnkr (26,3 mnkr år 2018).

- Kommunen har bokfört omstruktureringskostnader på 1,3 mnkr som en avsättning. Förfarandet är inte i enlighet med R 9 avsättningar och ansvarsförbindelser, där det anges att reservering för utgifter som krävs för den framtida verksamheten får inte redovisas i balansräkningen.
- Vidare har kommunen en avsättning för återställande av "Borabo" deponi. Avsättningen förändras med redovisat överskott från verksamheten för avfallshantering. Deponin delas med ett lokalt företag som bekostar cirka 98 % av deponin enligt avtal. Hylte kommun nettoräddar avsättningen för sluttäckningen. Vi anser att detta ska bruttoräddas genom att kommunen avsätter de totala kostnaderna för sluttäckningen och bokför en fordran motsvarande 98 %. Avsättningen ska även nuvärdesberäknas så att korrekt belopp finns upptaget i balansräkningen.

Totalt uppgår resultatfelen ovan till 2,6 mnkr. Felen påverkar periodens resultat.

Från 1 januari år 2019 gäller lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Med anledning av detta tog RKR fram en ny rekommendation för intäkter, rekommendation R2, som ersatte tidigare rekommendation, RKR 18. I juni år 2019 tog RKR beslut om att RKR 18 kan tillämpas om så önskas gällande gatukostnadsersättningar, exploateringsbidrag och liknande ersättningar. Kommunen har valt att fortsatt tillämpa RKR 18. Det råder en osäkerhet kring hur denna typ av transaktioner ska redovisas. Kommunen har i sin balansräkning per 2019-08-31, 4,5 mnkr som långfristig skuld avseende investeringsbidrag.

Noter

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten.

Den resultaträkning som redovisas i delårsrapporten överensstämmer inte med lagens krav på uppställning (Lag om kommunal bokföring och redovisningen).

Förklaring till säsongsvariationer beskrivs ej särskilt. Förändring av väsentliga ansvarsförbindelser framgår av not till balansräkningen.

2.1.2. Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten med några undantag är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Avvikelse mot lag och god sed sker avseende kommunens hantering av schablonersättningen (2010:1122) för introduktion och etablering av nyanlända, fordran på Migrationsverket har bokförts felaktigt samt avvikelser gällande avsättning för deponin och omstruktureringskostnader.

Kommunstyrelsen gör bedömningen i delårsrapporten att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2019 med hänvisning till beslut i fullmäktige om disponering från RUR. Vi bedömer att detta beslut inte är i enlighet med lagstiftningen eller kommunfullmäktiges egna regler för disponering av RUR.

2.2. God ekonomisk hushållning

Fullmäktige har fastställt ekonomiska och verksamhetsmässiga kvalitetsnivåer för god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen lämnar en sammanfattande bedömning på delårsbasis avseende den samlade måluppfyllelsen när det gäller de finansiella målen och verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning. Den samlade bedömningen är att kommunen inte uppfyller kraven på en god ekonomisk hushållning.

2.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot årsprognosen avseende kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2019.

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2019	Prognos 2019	Accepterad kvalitetsnivå	Kommunstyrelsens prognostiserade måluppfyllelse
Årets resultat i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag (%)	-3,0	1,9	Målet bedöms inte uppfyllas
Soliditet (%)	34,7	28	Målet bedöms uppfyllas
Nämndernas budgetavvikelse (%)	-3,1	+/- 1,0	Målet bedöms inte uppfyllas
Självfinansiering av kommunens investeringar (%)	100	95	Målet bedöms uppfyllas
Långfristiga låneskulden i relation till anläggningstillgångarnas värde (%)	45,9	60	Målet bedöms uppfyllas

Av redovisningen framgår att tre av fem finansiella mål prognostiseras att uppfyllas.

Mål för verksamheten

I delårsrapporten görs delvis en avstämning för delåret av kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i resultat- och ekonomiskplan 2019-2021. Redovisningen görs inte utifrån prognos för helårsutfallet.

Resultaten presenteras utifrån kommunfullmäktiges sju övergripande områden.

- Utbildning och barnomsorg - (8 % av nyckeltalen uppfyller kvalitetsnivån som fullmäktige beslutat). En försämring jämfört med föregående år.
- Kultur och fritid – (mäts inte vid delårsbokslutet).
- Omsorg och hjälp - (sex nyckeltal mäts inte, av de som mäts uppfyller 40 % av nyckeltalen kvalitetsnivån som fullmäktige beslutat). En försämring jämfört med föregående år.
- Bygga, bo och miljö – (100 % av nyckeltalen uppfyller kvalitetsnivån som fullmäktige beslutat). En förbättring jämfört med föregående år.
- Näringsliv och arbete - (0 % av nyckeltalen uppfyller kvalitetsnivån som fullmäktige beslutat). En försämring jämfört med föregående år.
- Kommun och politik – (endast ett av fem nyckeltal mäts i delåret, vilket inte uppfyller kvalitetsnivån som fullmäktige beslutat).

Uppföljningen av de verksamhetsmässiga målen visar på avvikelser mot kommunfullmäktiges budget. Den utvärdering som sker i delårsrapporten sker utifrån resultat per augusti och inte utifrån prognos för helårsutfallet.

För ca 33 % av nyckeltalen som finns kopplade till de övergripande målen sker ingen uppföljning eller bedömning varken för delåret eller för helår 2019. Av de nyckeltal som mäts/redovisas i delåret framgår att 27 % av verksamhetsmålen är uppfyllda, 27 % är delvis uppfyllda samt att 45 % av målen inte har uppfyllts. I delårsrapporten sker ingen samlad bedömning på helårsbasis av om respektive område bedöms uppnås eller inte uppnås. Vidare redovisas inte åtgärder för de mål som inte uppfyllts.

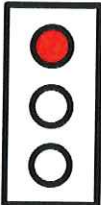
2.2.2. *Bedömning*

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall inte är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2019.

Vi rekommenderar likt tidigare år att kommunstyrelsen säkerställer att samtliga mål bedöms och utvärderas i delårsrapporten, vidare att åtgärder vidtas i verksamheten och realiserar gällande de mål som inte bedöms uppfyllas. Vidare ska en bedömning av måluppfyllelsen göras på helårsbasis, vi rekommenderar kommunstyrelsen att tillse att så görs i delårsbokslutet.

3. Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?	Uppfyllt Vi bedömer att delårsrapporten med några undantag är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Kommunstyrelsen gör bedömningen i delårsrapporten att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2019 med hänvisning till beslut i fullmäktige om disponering från RUR. Vi bedömer att detta beslut inte är i enlighet med lagstiftningen eller Hylte kommuns egna regler för disponering av RUR.	
Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?	Ej uppfyllt Vi bedömer att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019. Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall inte är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2019.	

2019-10-18

Uppdragsledare
Carl-Magnus Stenehav

Projektledare
Rebecca Lindström

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Hylte kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.